

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

YATIRIM TEŞVİK BÜLTENİ -NİSAN 2017 VERİLERİ-

TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa no
1. 2017 Yılı Nisan Ayı Gelişmeleri	1
1.1. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	1
1.2. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	1
1.3. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	2
1.4. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	2
1.5. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	3
2. 2017 Yılı Ocak-Nisan Dönemi Gelişmeleri	3
2.1. Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	3
2.2. Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	4
2.3. Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	5
2.4. Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	5
2.5. Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	5
3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – 30.04.2017)	6
3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması	6
3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması	6
3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	7

YATIRIM TEŞVİK BELGESİ BÜLTENİ -NİSAN 2017 VERİLERİ-

1. 2017 Yılı Nisan Ayı Gelişmeleri

1.1. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2017 yılı Nisan ayında, öngörülen sabit yatırım tutarı toplam 12,2 milyar TL olan 664 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde toplam 21.497 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2015	13	427	440	1.391	4.310	5.701	437	10.408	10.845
2016	24	456	480	386	4.815	5.201	860	11.574	12.434
2017	31	633	664	1.263	10.980	12.243	990	20.507	21.497

Nisan ayında düzenlenen 664 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 633 adedi yerli firmalar, 31 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 11 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 1,3 milyar TL'dir.

1.2. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2017 yılı Nisan ayında verilen teşvik belgelerinin 207 adedi I. Bölgede, 115 adedi II. Bölgede, 99 adedi III. Bölgede, 101 adedi IV. Bölgede, 58 adedi V. Bölgede, 83 adedi VI. Bölgede ve 1 adedi Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	122	162	207	890	1.979	2.832
II.Bölge	93	101	115	1.989	1.441	2.397
III.Bölge	66	64	99	440	408	1.074
IV.Bölge	49	60	101	1.792	676	4.902
V.Bölge	58	52	58	407	316	474
VI.Bölge	52	40	83	183	252	478
Muhtelif Bölgeler*	0	1	1	0	128	85
Toplam	440	480	664	5.701	5.201	12.243

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 2,8 milyar TL'si I. Bölgede, 2,4 milyar TL'si II. Bölgede, 1,1 milyar TL'si III. Bölgede, 4,9 milyar TL'si IV. Bölgede, 474 milyon TL'si V. Bölgede, 478 milyon TL'si VI. Bölgede ve 85 milyon TL'si Muhtelif Bölgelerdedir.

Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	%28	%34	%31	%16	%38	%23
II.Bölge	%21	%21	%17	%35	%28	%19
III.Bölge	%15	%13	%15	%8	%8	%9
IV.Bölge	%11	%13	%15	%31	%13	%40
V.Bölge	%13	%11	%9	%7	%6	%4
VI.Bölge	%12	%8	%13	%3	%5	%4
Muhtelif Bölgeler*	%0	%0,2	%0,2	%0	%2	%1
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

1.3. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2017 yılı Nisan ayında düzenlenen 664 adet belgenin 489 adedi komple yeni yatırım, 131 adedi tevsi, 44 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Nisan ayında yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 12,2 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 9 milyar TL'si komple yeni yatırım, 2,5 milyar TL'si tevsi ve 745 milyon TL'si de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2015	311	2.426	101	2.096	28	1.179	440	5.701
2016	364	4.108	86	796	30	297	480	5.201
2017	489	8.979	131	2.519	44	745	664	12.243

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

1.4. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Nisan ayında verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 12,2 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 6,6 milyar TL'si Enerji sektöründe, 2 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 3,4 milyar TL'si İmalat sektöründe, 165 milyon TL'si Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	95	1.560	299	156	1.531	5.742	179	1.247	4.479	10	1.362	325
2016	163	1.129	409	123	2.779	6.186	185	1.261	5.716	9	33	123
2017	234	6.617	853	176	2.049	10.213	240	3.412	10.119	14	165	312

1.5. Nisan Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Nisan ayında düzenlenen 664 adet yatırım teşvik belgesinin 335 adedi Bölgesel, 325 adedi Genel, 2 adedi Büyük Ölçekli ve 2 adedi Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 12,2 milyar TL’lik sabit yatırım tutarının 4,3 milyar TL’si Bölgesel, 3,6 milyar TL’si Genel, 394 milyon TL’si Büyük Ölçekli ve 3,9 milyar TL’si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	201	1.479	7.860	0	0	0	238	2.885	2.753	1	1.337	232
2016	194	2.056	9.292	2	914	342	284	2.232	2.800	0	0	0
2017	335	4.286	18.516	2	394	270	325	3.649	2.322	2	3.914	389

2. 2017 Yılı Ocak-Nisan Dönemi Gelişmeleri

2.1 Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2017 yılı Ocak-Nisan döneminde, öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 35,3 milyar TL olan toplam 2.341 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde 69.927 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2015	80	1.464	1.544	27.455	15.530	42.985	2.785	43.935	46.720
2016	70	2.000	2.070	1.643	25.294	26.937	1.714	45.567	47.281
2017	104	2.237	2.341	7.143	28.155	35.298	7.673	62.254	69.927

Ocak-Nisan döneminde düzenlenen 2.341 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 2.237 adedi yerli firmalar, 104 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 28,2 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 7,1 milyar TL’dir.

2.2. Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2017 yılının Ocak-Nisan döneminde verilen teşvik belgelerinin 711 adedi I. Bölgede, 403 adedi II. Bölgede, 319 adedi III. Bölgede, 391 adedi IV. Bölgede, 236 adedi V. Bölgede, 276 adedi VI. Bölgede ve 5 adedi ise Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	486	585	711	5.059	8.727	13.667
II.Bölge	335	427	403	7.312	4.414	6.108
III.Bölge	191	336	319	1.627	2.381	3.376
IV.Bölge	166	267	391	2.730	4.627	7.685
V.Bölge	165	282	236	2.141	2.683	1.773
VI.Bölge	197	166	276	775	1.004	1.875
Muhtelif Bölgeler*	4	7	5	23.340	3.101	814
Toplam	1.544	2.070	2.341	42.985	26.937	35.298

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 13,7 milyar TL'si I. Bölgede, 6,1 milyar TL'si II. Bölgede, 3,4 milyar TL'si III. Bölgede, 7,7 milyar TL'si IV. Bölgede, 1,8 milyar TL'si V. Bölgede, 1,9 milyar TL'si VI. Bölgede ve 814 milyon TL'si ise Muhtelif Bölgelerdedir.

Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I. Bölge	%31	%28	%30	%12	%32	%39
II.Bölge	%22	%21	%17	%17	%16	%17
III.Bölge	%12	%16	%14	%4	%9	%10
IV.Bölge	%11	%13	%17	%6	%17	%22
V.Bölge	%11	%14	%10	%5	%10	%5
VI.Bölge	%13	%8	%12	%2	%4	%5
Muhtelif Bölgeler*	%0,3	%0,3	%0,2	%54	%12	%2
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

2.3. Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2017 yılı Ocak-Nisan döneminde düzenlenen 2.341 adet belgenin 1.777 adedi komple yeni yatırım, 421 adedi tevsi, 143 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Ocak-Nisan döneminde yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 35,3 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 26,8 milyar TL'si komple yeni yatırım, 6,4 milyar TL'si tevsi ve 2 milyar TL'si ise diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2015	1.055	36.547	367	4.577	122	1.861	1.544	42.985
2016	1.586	18.824	353	5.957	131	2.157	2.070	26.937
2017	1.777	26.827	421	6.449	143	2.022	2.341	35.298

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

2.4. Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Ocak-Nisan döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 35,3 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 11 milyar TL'si Enerji sektöründe, 12,5 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 11 milyar TL'si İmalat sektöründe ve 695 milyon TL'si ise Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	236	27.186	1.557	536	8.478	23.340	733	5.872	21.085	39	1.448	738
2016	832	12.186	2.282	485	7.706	22.113	721	6.916	22.298	32	129	588
2017	828	11.036	2.087	590	12.521	36.991	872	11.046	29.575	51	695	1.274

2.5. Ocak-Nisan Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Ocak-Nisan döneminde düzenlenen 2.341 adet yatırım teşvik belgesinin 1.115 adedi Bölgesel, 1.219 adedi Genel, 2 adedi Büyük Ölçekli ve 5 adedi Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 35,3 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 19,4 milyar TL'si Bölgesel, 11,3 milyar TL'si Genel, 394 milyon TL'si Büyük Ölçekli ve 4,3 milyar TL'si stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	782	8.703	34.629	4	23.620	737	755	9.029	10.951	3	1.632	403
2016	725	8.613	33.092	2	914	342	1.342	17.278	13.847	1	132	0
2017	1.115	19.397	60.636	2	394	270	1.219	11.253	8.252	5	4.253	769

3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – Nisan 2017)

3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Nisan 2017 sonuna kadar 22.912 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen Yatırım Teşvik Belgelerinin 21.723 adedi yerli firmalar, 1.189 adedi de yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Bu dönemde yerli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 332,7 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı ise 106,9 milyar TL'dir.

	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Toplam
Belge Adedi	1.189	21.723	22.912
Sabit Yatırım (milyon TL)	106.875	332.663	439.538
İstihdam	75.231	710.789	786.020

3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması

Bu dönemde düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesi adedinde I. Bölge %34, II. Bölge %18, III. Bölge %15, IV. Bölge %12, V. Bölge %10, VI. Bölge %11 ve Muhtelif Bölgeler %0,4 pay almıştır. Öngörülen sabit yatırım tutarı dikkate alındığında ise I. Bölgenin payının %38, II. Bölgenin payının %17, III. Bölgenin payının %13, IV. Bölgenin payının %11, V. Bölgenin payının %6, VI. Bölgenin payının %4 ve Muhtelif Bölgelerin payının %11 olduğu görülmektedir.

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
Belge Adedi	7.674	4.136	3.409	2.729	2.366	2.512	86	22.912
Sabit Yatırım (Milyon TL)	168.993	73.147	56.923	47.408	26.078	19.739	47.249	439.538
İstihdam	307.773	114.009	86.264	68.383	71.640	134.070	3.881	786.020

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

20 Haziran 2012 –Nisan 2017 Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
%Belge Adedi	%34	%18	%15	%12	%10	%11	%0,4	%100
%Sabit Yatırım (Milyon TL)	%38	%17	%13	%11	%6	%4	%11	%100
%İstihdam	%39	%15	%11	%9	%9	%17	%0,5	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Nisan 2017 sonuna kadar düzenlenen 22.912 adet teşvik belgesinin 15.348 adedi Komple Yeni Yatırım, 5.582 adedi Tevsi ve 1.982 adedi Modernizasyon, Entegrasyon vb. diğer mahiyetteki yatırımlara aittir. Bu dönemde öngörülen 439,5 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 296 milyar TL'si Komple Yeni Yatırım, 106,6 milyar TL'si ise Tevsi Yatırım'dır.

	Komple Yeni Yatırım	Tevsi	Diğer	Toplam
Belge Adedi	15.348	5.582	1.982	22.912
Sabit Yatırım (milyon TL)	295.970	106.567	37.002	439.538
İstihdam	596.436	159.451	30.133	786.020

3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Nisan 2017 sonuna kadar düzenlenen 22.912 adet yatırım teşvik belgesinin 11.797 adedi Bölgesel, 78 adedi Büyük Ölçekli, 11.005 adedi Genel ve 32 adedi ise Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 439,5 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 190,8 milyar TL'si Bölgesel, 57,3 milyar TL'si Büyük Ölçekli, 148,4 milyar TL'si Genel iken 43 milyar TL'si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	Bölgesel	Büyük Ölçekli	Genel	Stratejik	Toplam
Belge Adedi	11.797	78	11.005	32	22.912
Sabit Yatırım (milyon TL)	190.796	57.328	148.365	43.049	439.538
İstihdam	595.432	21.709	161.504	7.375	786.020

3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

20 Haziran 2012 tarihinden Nisan 2017 sonuna kadar düzenlenen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 439,5 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 122,3 milyar TL'si Enerji, 145,7 milyar TL'si Hizmetler, 151,9 milyar TL'si İmalat, 19,6 milyar TL'si Madencilik sektörlerindedir.

SEKTÖRLER	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
Enerji	4.070	122.304	19.200
Hizmetler	6.565	145.734	354.987
İmalat	11.411	151.923	387.146
Madencilik	866	19.578	24.687
TOPLAM	22.912	439.538	786.020

(* Bu bültende sunulan tüm değerler güncel verilerden derlenmiştir.)